

KOMPETENSIYAVIY YONDASHUV ASOSIDA DARS JARAYONINI INNOVATSION TASHKIL ETISH: NAZARIYA VA AMALIYOT

TTA Urganch filiali pfn, dotsent

Olimova Dano Shakirovna

TTA Urganch filiali 1-kurs magistri

Otabayeva Barchinoy Umarbek qizi

Annotatsiya: Maqolada kompetensiyaviy yondashuvga asoslangan ta'limning bir qator jihatlari keltirib o'tilgan. Xususan kompetensiyaviy yondashuvning nazariy asoslari, amaliy metodlari haqida fikr yuritilgan.

Kalit so'zlar: kompetentlik, innovatsion metod, o'qituvchi, kommunikativlik

INNOVATIVE ORGANIZATION OF THE COURSE PROCESS ON THE BASIS OF A COMPETENCY APPROACH: THEORY AND PRACTICE

Abstract: The article cites a number of aspects of Education based on a competency approach. In particular, the theoretical foundations, practical methods of the competency approach have been considered.

Keywords: competence, innovative method, teacher, communicativity

Kirish

Ta'lim jarayonida kompetensiyaviy yondashuvni joriy etish zamonaviy o'quvchi shaxsini shakllantirishda muhim ahamiyat kasb etadi. Bu yondashuv orqali bilim, ko'nikma va qadriyatlar uyg'unligi asosida mustaqil fikrlaydigan, ijodkor va ijtimoiy faol shaxs tarbiyalanadi. Maqolada kompetensiyaviy yondashuvning nazariy asoslari, amaliy metodlari hamda O'zbekiston ta'lim tizimidagi qo'llanish tajribalari yoritiladi.

Asosiy qism

2.1. Kompetensiyaviy yondashuv mohiyati va zahirida yotgan tamoyillar

Kompetensiyaviy yondashuv — bu bilim, ko‘nikma va qadriyatlarning uyg‘un tizimini shakllantirish orqali o‘quvchini har tomonlama rivojlantirishdir. Bu yondashuv quyidagi tamoyillarga asoslanadi:

- Shaxsga yo‘naltirilganlik;
- Faollik va mustaqillik;
- Hayotiylik;
- Tashabbuskorlik va tanqidiy fikrlashni shakllantirish.

2.2. Zamonaviy dars jarayonida qo‘llaniladigan innovatsion metodlar

Quyidagi metodlar kompetensiyaviy yondashuvni amaliyotga joriy etish imkonini beradi:

- Case-study (holatni tahlil qilish);
- Project-based learning (loyihaviy o‘qitish);
- Debat va rolli o‘yinlar;
- STEAM yondashuvi.

2.3. Baholashda kompetensiyaviy yondashuv

An’anaviy ballik baholashdan farqli ravishda, kompetensiyaviy yondashuvda quyidagilar muhim:

- Formativ baholash;
- Portfolio;
- O‘zini o‘zi va o‘zaro baholash.

2.4. O‘zbekiston tajribasi

O‘zbekistonda 2020-yildan boshlab qabul qilingan Davlat ta’lim standartlarida quyidagi 7 asosiy kompetensiya belgilangan:

- Axborotli;
- Kommunikativ;
- Fuqarolik;
- Shaxsiy;
- Ijtimoiy;
- Funktsional savodxonlik;
- Kasbiy yo‘nalishli kompetensiyalar.

Har bir fan bu kompetensiyalar asosida o‘qitilmoqda.

Xulosa

Kompetensiyaviy yondashuv asosida tashkil etilgan ta’lim o‘quvchini nafaqat bilimli, balki faol, tashabbuskor va mas’uliyatli shaxs sifatida shakllantiradi. Bu yondashuvni amalga oshirishda innovatsion metodlar va zamonaviy baholash tizimlarining roli beqiyosdir.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Xasanboeva O. “Ta’limda kompetensiyaviy yondashuv”, Toshkent, 2021.
2. M.Q. Xolmurodov. Pedagogik texnologiyalar. - T.: 2020.
3. O‘zbekiston Respublikasi DTS, 2020-yil nashri.
4. OECD. (2022). Future of Education and Skills 2030: Competency-based Learning.